

Z československé republiky

Svycarský „Demokrat“ o ministru Benešovi. — V úvodníku, v patřném fotografii ministra Beneše, před francouzským svycarským domem „Demokrat“ mezi jiným: „Mezi hrůzky československými zaujímá ministr Beneš jedno z nejdůležitějších míst. On hlavně vede Masaryka na cestě ke vítězství. Jeho obdivuhodná odvaha dovedla vše k úspěšnému konci. Dnes, kdy je možno počítat přehledněji, ukazuje tito ve velikém míru, celý český národ si uvědomil, že on sám učil tohoto genia, který jest nejdůležitějším reprezentantem přáního a věrného národa. Jan Hus. Všechny smahy ministra Beneše vedla neustále k habsburskému a rakouskému despotismu, ale nemávil tato byla vypočítavá a plodná, která stávkla, bořila. On bourel pouze stavení na spádnutí, aby postavil nové, lepší. Přičinil se o porážku Vídně a Budapešti, Prahou, ale jako vítěz jest hotov zapomenouti rakouských zločinů. Mirové podmínky, at jsou vůči Rakousku jakkoliv tvrdé, přece ponechávají možnost obstojné existence, a republika Československá zajisté bude plnit svou úlohu věrného spojence dohodového a učiní vše možné, aby projevila Rakousku dobru vůli. Následkem nové politické konstelace, ve střední Evropě bude nutno dospět ku zvláštní dohodě s Polévy.“ Článek končí. Pevně věříme, že Československou republiku neopaneje nesvornost revoluce, ale moapak činná práce. Národ, ze kterého pocházejí takové lidi, může býti beze sporu předbojněk humanity.

Vápné obavy Elszanů. — Národní Listy píší: Poláci soustředili na Těšínsku veliké síly vojska a četné dělostřelectvo. Obyvatelstvo je krajně znepokojeno a to tím více, že Poláci obkládají vpad na území i tehdy, kdyby vláda varšavská se proti tomu postavila. Příklady ve východní Halici a jině ukazují, že Poláci, jde-li o uchování území, nejdí se rozkazů mírové bouřivé. V daném případě by vláda varšavská, jako obyčejně, již dovedla nalézt diplomatecké cestičky a naházeti rozhodličem činitelům v Paříži písek do očí. Jest nutno učiniti kroky, aby lid náš na Těšínsku byl uklidněn a nabyt opět pevné důvěry, že konečně rozhodnutí o těšínském hranic dopadne tak, jak vám právem požadujeme.

Pracovní a čelední knížky zrušeny. — Ministerstvo sociální péče předložilo Nár. shromáždění osnovu zákona, dle kterého budou odstraněny pracovní a čelední knížky dělnické, a při bezdůvodném přerušeni pracovního poměru, jak zaměstnavatel tak i dělník uloženy stejné následky. Dělnictvo považovalo pracovní a čelední knížky za nedůležitá opatření, jež již žádné zachovává nebylo, odstranění knížek tedy tomuto dělnictvu požadavku vyhovuje. Ministerstvo vnitřní záležitostí v všechny občany povinně legitimace, kterými bude zjišťována totožnost všech osob bez rozdílu povolání.

Údělci v Trěšti. — Brněnský soud 1. února „Rovnosti“ propustil cenzura vyhlášení udělci v Trěšti. Dva vojáci 5. střeleckého pluku byli přistřiženi při vyhrňování srnky, zastřeleni v lese Sternabehova panství. Lesník Kroužil pbběl pro četnického strážníka, že ho vojáci obrožují. Oznamovali to voj. velitelství. Zastřeleno na poplach, vojsko se řáděno a dva vojáci zatčeni. Ještě kamarádi hnali se však houfně ovzdušňují usvědčení, při čemž strážník a místní strážník byli zraněni pažbou pušky a se strany vojínů bylo třikrát vystřeleno do vzduchu. Vojenská hlídka byla odzbrojena a vyhražováno dle výměny. Také některé občanské osoby nechovaly se pasivně. Druháho dne dopoledne přijelo zvláštní vlakem vojsko z Jihlavy (81. pěší pluk), které před městem vystopilo, oklikou Trěšť — směřuje do města a odzbrojilo pochodem, když v polovinu odpovídala (!). Do večera přišly oddíly důstojnické a legionári a v městě se vojsko nastal úplný klid. — Redaktor bohemické „Východy“ v Trěšti, setal Rydlo, kter

ý dílem onoho dne v Trěšti na dovolené a byl pro polezení souvzdělání se zmíněnými udělci zatčen, byl se zachoval vazy propuštěn. Dle „Rovnosti“ jest přý „theoretikem“ a v praxi, ani v soukromém rozhovoru nikdy neradil k napodobení vzoru Uhor.

To je horší než za Rakouska! — Mluví se stále o bídě a mluví se stále o nedostatku a při tom je mámo všeobecně, že tento nedostatek a tato bída se některých částech obyvatelstva prahe nedotýká. Máme policejní hodiny, která určuje, do kdy mohou býti kavárny, vinárny a hostince otevřeny, ale toto nařízení se některých osob netýká. Máme různé předpisy o zákonném výmětu likvioru, ale ani to mnohých lidí se netýká. Máme bezmasné dny, ale to se některých lidí též netýká. A konečně jsou zakázány hazardní hry v karty, ale najde se ještě dost lidí, jejichž patrně zákas se také netýká. Kdy by námemu tvrdou nevěříli, mohli v noci uděláti si vycházku a u kterémž oddělení vojenské policie aneb státní policie, které prováděly tak zvanou generální „čáru“. Byl by viděl, že ještě o 3.—4. hodině ráni — ovšem za zavřenými dveřmi — v celé řadě pražských kaváren a restaurací se hoduje a hřeší, pít různé jemné likéry a drahá vína, jedl masité pokrmy, hraji karty o veliké sumy peněz, jako by vůbec bídy a nedostatku v Praze nebylo. To, co povídá policejní report, to je prostě úžasně. Tak na příklad ve vinárně, která umístěna je v domě „U Šupartů“, byla místnost v pravém slova smyslu pestrou společností natřískána. Rovněž tak v kavárně Goldschmiedově na Starém Městě, v kavárně Mascotte, a rovněž tak ve známé restauraci, dostatečně k tomu vyhlášené pražské buržoazie, „U kaplíčky“ u Národního divadla. Tam ještě ke 3. hodině ráni bylo natřeno na 200 osob. Pěkně se uzamkli, aby niko na ně nemohl, aby nebyli policie obtěžováni a vyrušováni, a karbanilo, pilo a jedlo se tam o půl třetí. Vojenská policie klepala, tu kala, až konečně, když už chtěla vypáčiti dveře, bylo jí teprve otevřeno. Vlastenecká společnost zde se nad tímto obtěžováním rozčlovala. Voláno bylo hanba vojenské policie, její výzva, aby opustila místnosti, jelikož policejní hodina dávno uplynula, byla prohlásována za omezoání osobní svobody, a vlastenecké dámičky phtvaly a křičely: „Fu, to jsme v republice? To je horší, nežli za Rakouska!“

Příčiný pokles českoslov. koruny ve Svycarech. — Národní Listy píší: V posledních dnech znamenán byl ve Svycarsku velmi čitelný pokles československé koruny, který činil pětinu ceny mírové, t. j. 20 franků za 100 korun. Jako důvod tohoto poklesu uváděny jsou zvláště vlivy místní ve Svycarech a spekulace. Velmi nepříznivé působila na kursy skutečnost, že do Svycarska dostalo se z Německa mnoho falešných našich kotků na bankovky, kterými byly opatřeny téměř všechny se tam nacházející bankovy rakousko-uherské banky v dohodě, že se strany naší republiky budou Svycarsku honorovány. Dle mírových podmínek Rakouska chystaných má bankovky v cizíně se nacházející převzítí Rakousko, od kterého neutrální státy zaplacení svého dluhu ve výši kursu nemohou očekávat. Naše veřejnost i úřady musí býti velmi opatrný, aby tyto falešné bankovky nedostaly se cestou podloudnou k nám a nerozmnožily tak pbbě našich bankovek vlastní. Nejlepší prostředkem by proto byla co nejrychlejší výměna za peníze nové.

Obecně. — Na poli na tak zvaných Hájích, vzdáleném obce Vrdu na Čáslavsku, shořel dne 21. srpna po 5. hodině odpolední stoh obilí, náležející p. Josefu Bareskovi, rolníka č. 9 ve Vrdech. V stohu tomto našlo se 430 mandel pšenice, 199 mandel žita, 50 mandel směsky a ze 40 koreh polní pšenice a žitné sbrabky, vše v úhrně ceně 28,400 K. Pan J. Baresk pojistěn jest u banky „Slavia“ na 24,320 K. Stoh lehl popelem. Jak oheň povstal, nebylo možno vyšetřit, ale má se za to, že byl neznámým pachatelem ze maty založen.

Nenapravitelní. — Skvostný a něčelký koncert Jihoslovensko p

večného sdružení učitelstva dne 15. srpna v Čáslavi v Duskové divadle netočil se takové úctě, jaké všim právem zasluhoval. Za to církus na Trěšti a nezbytný biograf v Sokolovně měli návštěvu obrovskou. Biograf nemůže nikdy odpustit sí představení, byt v Duskové divadle předána akce se nejllepší, sebe umělečkěji. A naše obecenstvo, značná jeho část, šel úprkem do fronty před bio. aby se pokochalo obrázkovou komedií. Co je mu do krásného způsobu a umělečkého počítku — kino to je pochoutka! A v cirkusy slíbené a krásné cirkusáčky! To přý bylo gustičko!

Přehled čes.-americký

Vrátil se do Ameriky. — Ředitel kanceláře Národního Svazu Českých Katolíků v Americe obdržel zprávu, že známý česko-americký kněz-vlastenec Rev. Oldřich Zlámal z Clevelandu, O. vrátil se do Spojených Států. Do New Yorku přibyl v sobotu a s ním na palubě lodi „La France“. Zdržel se tam do úterka a hned potom vydal se na cestu do Clevelandu. O. Osada, jímž jest farářem, nechystala mu na neděli slavnostní uvítání. Rev. Zlámal byl jedním z úředních delegátů, kteří už v ložnou letošního roku byli odvázeni do Československé republiky.

Tragedie ve české rodině. — Chicago. — Tyto dny došlo k hrůzně tragedii v rodině 36-letěho krajanu Václava Kolářka, z 744 již. Wood st. který zastavil

REPUBLIC TIRES
With STAGGARD Studs

Prodiium guma a Staggard studs jsou dvě věci, jež způsobí, že Republic ráfy déle vydrží.

Guma, ztužená a zesílená Prodiium procesem, vzdoruje opotřebování skutečně obdivuhodným způsobem.

Nedrobí se a nepodléhá řezům tak snadno, jako se to děje u obyčejné gumy.

Staggard výběžkový povrch nemá žádných ostrých hran, aby se rychle obrousily. Přece však se jistým obhvatem přidržují cesty a skutečně jsou nesmekavé. Čistý výsledek jest, pozvolné, stejnoměrné opotřebování—jako pozvolné, stejnoměrné opotřebování dobré ocele—a rozhodně delší trvání ráfu.

Kopáč Bratři, dodavatelé
Hlavní úřadovna: Omaha, Neb.
Pobočky: Norfolk, Columbus, Schuyler, David City, Neb.

svou manželku Kůženu, 33 roky starou, postřelil smrtelně 50-letou matku její Johannu Tejčkovou a pak zastřelil sebe. Jejich jediný 13-letý syn Josef byl v době tragédie ve škole, a tudíž nelze bližších podrobností o celé události se domáknati. Krajan Kolářik narodil se v Piskově Lhotě u Poděbrad a do Ameriky přistěhoval se před 17 roky. Za dvě léta po svém příchodu oženil se se st. Tejčkovou. Dříve bydleli v České Kalifornii, společně s pí. Tejčkovou. Před třemi roky zařídili si grocerní obchod ve výše uvedeném domě. Obchod jim šel dobře. Obě ženy jej obstarávaly a Kolářik pracoval stále co tenar. Před svým úmrtím vrátil se Kolářik ze sežaté stávkujícího tesarů a doma něco spravoval. Když do domu přišel o 1 hod. odpo. ledář Jan Dvořák, rozmlouval s ním, aniž by bylo znáti na něm něco neobyčejného. Když Dvořák odcházel, uslyšel v domě střelné rány, dosti rychle za sebou následující. Na místo byla přivolána policie, která urvaly dopravila do blízkého pobrobnického ústavu a těžce zraněnou pí. Tejčkovou do nemocnice, kde se o jejího životě pochybuje.

Matka českého kongresníka zemřela. — Chicago. — V sobotu o půl jedné hodině odpolední zemřela známá krajanka pí. Barbora Sabathová, matka kongresníka Adolfa J. Sabatha a vyšího soudce Josefa Sabatha. Zemřela byla 83 roky stará. Narodila se v Mělně u Nepomuku v Čechách a ve Spojených Státech žila 29 rok. Přeš vysoký stáří věk houževnaté odpovala všem nemocem a přes to, že trlékr

te byla v nebezpečí života, udržela se čilou do poslední chvíle. Počátkem července se rozemohla. Aby měla vše pohodlí, byla dopravena do nemocnice sv. Antonia, kde však dlouho nevydržela. Jako by tušila, že života jejího je na málo, chtěla domů. Bylo jí vyhověno. Zůstala v ošetřování domácím a při vědomí byla do posledního okamžiku. V pátek večer prošla syna kongresníka, aby po smrti její, kterou tušila, věnoval \$100 na útulnu a Sirotčinec a stejný obnos na Česko-šidovský podpůrný spolek. Vedle toho mu připomenula, aby nezapomněl na svůj rodinný kraj v Záhoří u Blatné a poslal tam nejnemnější potřeby. Když syn vše to slibil, usnula. Ráno probudila se zase k vědomí a byla ráda, když kolem sebe viděla, jak si to přála, všechny své děti. Se synem Josefem hovořila v chvíli poslední. Pak vše vzlykla a — dokonalá. Zanechala po sobě šesť synů a síce Jakuba, Adolfa, Josefa, Gustava, Morrisa a Rudolfa a čtyři dcery, provdané pí. J. Peckovou, J. Manovou, H. Sabathovou a Ed. Lurieovou. Vedle toho zůstal tu po ní bratr Simon, šest snach, 24 vnoučat, 10 pravnoučat a celá řada ostatních přátel a příbuzných.

Vyslanec Vopička odjíždí. — Americký vyslanec do Rumunska, p. Karel J. Vopička, opustil ve středu Chicago, aby v krátkosti nastoupil opět svou diplomatickou činnost v Bukurešti. Před nedávnem přjel do Chicago na dovolenou, aby po dlouhé době odloženě mohl opět prodlíti několik týdnů v kruhu své rodiny a četných přátel a nyní se vrací na své stanoviště, kde v přítomné době jest jej snad stejně naléhavo zapotřebí, jako v době válečné. Vyslanec Vopička vzhlíží s velkou důvěrou v budoucnost československé republiky a jest přesvědčen, že v málo letech bude předním průmyslovým státem ve střední Evropě, nosícím se bohatstvím a neuvěřitelným uspořádáním vnitřních poměrů. Vzhledem k rumunské okupaci v Uhrách prohlásil, že nelze všechny zprávy z Evropy posílané pokládat za neprosto spolehlivé a věrohodné a je-li částečně pravdou, že Rumuni vyvážejí z Uher maslo-potravin a jiné zboží, jest to pouze odplata za německou okupaci v Rumunsku, kdy vyváženy ze země nejen potraviny, ale všemožné jiné věci, zboží, stroje, železniční vozny a lokomotivy a vůbec vše, co se dalo vyvézt. Když se vyslanec vrátil členy rumunské vlády do Bukuresti, shledali, že je mnoho úplně vydrancováno a lid neměl ani to nejnemnější k obživě. V přítomné době jest první potřeba, aby Spojené Státy podepsaly mír a přijaly ligu národů, načež se počnou poměry uklidňovat a nadejde přirozený vývoj obchodní a průmyslový. Naše československá republika potřebuje značnou půjčku, aby mohla překročit v rychlém obnovení svého průmyslu a aby její peníze nabýly větší hodnoty ve světovém trhu.

ČESKÝ ODBORNÍK
od — ul — nova a brda
6. A FARMAC ULIČE, OMAHA, NEB.
LMA kole uvedeně orsky
DR. J. J. WARTA
1223—24 First National Bank Bldg.